

ส่วนที่ 1

สภาพทั่วไป และข้อมูลพื้นฐาน

1. ด้านกายภาพ

1.1 ที่ตั้งของตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม ตั้งอยู่เลขที่ 202 หมู่ 5 ตำบลศรีเมืองชุม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอแม่สายไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1290 สายแม่สาย – เชียงแสน เป็นระยะทางประมาณ 14-15 กิโลเมตร และมีอาณาเขตติดต่อกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอำเภออื่น ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลเกาะช้าง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยมีแนวเขตเริ่มต้นบริเวณพิกัด NC 981581 บริเวณจุดตัดของแนวเส้นทางของกรมโยธาธิการ ตัดกับคลองชลประทานไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามคลองชลประทาน บริเวณพิกัด PC 000954 ไปทางทิศใต้ตามแนวกึ่งกลางคลองชลประทานบริเวณพิกัด PC 008551 ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามกึ่งกลางลำเหมืองลื้อ สิ้นสุดบริเวณพิกัด PC 058536 บริเวณลำเหมืองลื้อตัดกับแม่น้ำมะ รวมระยะทางด้านทิศเหนือ ประมาณ 10.8 กิโลเมตร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากกึ่งกลางลำเหมืองลื้อตัดกับแม่น้ำมะบริเวณพิกัด PC 058536 ไปทางทิศใต้ตามกึ่งกลางลำน้ำมะไปสิ้นสุดกึ่งกลางลำน้ำมะ บริเวณพิกัด PC 048515 บริเวณสะพานข้ามแม่น้ำมะ รวมระยะทางด้านทิศตะวันออก ประมาณ 6.6 กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสนและตำบลโป่งผา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยมีแนวเขตเริ่มต้นบริเวณพิกัด PC 048515 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตามกึ่งกลางลำน้ำมะ สิ้นสุดบริเวณกึ่งกลางลำน้ำมะบรรจบกับร่องน้ำจืด บริเวณพิกัด NC 986501 รวมระยะทางด้านทิศใต้ประมาณ 12.4 กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลแม่สาย ตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยมีแนวเขตเริ่มต้นบริเวณพิกัด NC 986501 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือตามกึ่งกลางร่องน้ำจืด บริเวณพิกัด NC 954539 ไปทางทิศเหนือตามกึ่งกลางเหมืองเสียหนองบัว บริเวณพิกัด NC 955547 ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามกึ่งกลางคลองชลประทานสายย่อย R2 ต่อลำเหมืองตัดกับคลองชลประทานสายย่อย R3 บริเวณพิกัด NC 963546 ไปทางทิศเหนือตามกึ่งกลางคลองชลประทานสายย่อย R2 ตัดคลองชลประทานสายใหญ่ บริเวณพิกัด NC957567 ไปทางทิศเหนือตัดกึ่งกลางถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 30 บริเวณพิกัด NC958569 ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามกึ่งกลางถนนทางหลวงหมายเลข 30 บริเวณพิกัด NC 972556 ไปทางทิศเหนือตามแนวสำรวจเส้นทางของกรมโยธาธิการสิ้นสุดที่แนวสำรวจเส้นทางของกรมโยธาธิการตัดกับคลองชลประทานบริเวณพิกัด NC 981591 รวมระยะทางด้านทิศตะวันตกประมาณ 12.5 กิโลเมตร
(ที่มา ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการกำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ตามราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนพิเศษ 117ง วันที่ 2 ธันวาคม 2541)

1) ดินเหนียว เป็นดินที่เกิดจากการทับถมของตะกอนที่น้ำพัดพามา จึงพบตามบริเวณที่ราบลุ่ม ดินชนิดนี้เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง

2) ดินตะกอนเก่า เป็นดินที่เกิดในลักษณะเดียวกับดินเหนียวเช่นกัน แต่มีการสะสมตัวของอนุภาคดินในระยะเวลาที่น้อยกว่าดินเหนียว แต่นานกว่าดินค่อนข้างใหม่ และลักษณะดินก็เป็นดินร่วนหรือดินทราย เช่นเดียวกับดินค่อนข้างใหม่ ดังนั้นจึงมีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ลักษณะของแหล่งน้ำ

1) คลองชลประทานจำนวน 6 สาย เป็นแหล่งน้ำที่จัดทำขึ้นเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในเขตพื้นที่ ตำบลศรีเมืองชุม ได้แก่ RMC.1, 3L-RMC.1, 1L-4R-RMC.1, 3R-RMC.1, DC4, 4R-RMC.1

2) ประปาหมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่	บ้าน	จำนวน
1	บ้านสันถนนเหนือ	1
2	บ้านสันถนนใต้	1
3	บ้านสันโค้ง	1
4	บ้านหนองสีแจ่ง	1
5	บ้านสันธาตุ	1
6	บ้านทุ่งเกลือ	1
7	บ้านท่าศาลา	1
8	บ้านใหม่พัฒนา	2
9	บ้านศรีป่าสัก	1
รวมทั้งหมด		10

3) บ่อบาดาล จำนวน 8 แห่ง ได้แก่

หมู่ที่	บ้าน	จำนวนบ่อ	สถานที่
1	บ้านสันถนนเหนือ	2	ในวัด 1 บ่อ, นอกวัด 1 บ่อ
2	บ้านสันถนนใต้	3	หน้าวัด 1 บ่อ, ศาลาประชาธิปไตย 2 บ่อ
3	บ้านสันโค้ง	1	โรงเรียน 1 บ่อ
5	บ้านสันธาตุ	1	ข้างวัด 1 บ่อ
8	บ้านใหม่พัฒนา	1	ในวัด 1 บ่อ
รวมทั้งหมด		8	

รูปภาพ : บ่อบาดาล หมู่ที่ 1 บริเวณหน้าวัดมรรคคาราม

1.6 ลักษณะของไม้และป่าไม้

ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุมไม่ได้ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตป่าไม้ มีแต่พื้นที่สาธารณะประโยชน์ในหมู่บ้านและพื้นที่ของประชาชนที่มีการปลูกต้นไม้ไว้ใช้เอง ลักษณะของไม้ที่พบ ได้แก่ ไม้สัก ไม้มะค่า ไม้จามจุรี เป็นต้น

2. ด้านการเมือง/การปกครอง

2.1 เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของตำบลศรีเมืองชุม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย มีหมู่บ้านที่อยู่ในเขตการปกครอง จำนวน 9 หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่	บ้าน
1	บ้านสันถนนเหนือ
2	บ้านสันถนนใต้
3	บ้านสันโค้ง
4	บ้านหนองสีแจ่ง
5	บ้านสันธาตุ
6	บ้านทุ่งเกลี้ยง
7	บ้านท่าศาลา
8	บ้านใหม่พัฒนา
9	บ้านศรีป่าสัก

2.2 การเลือกตั้ง

การเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม ได้แบ่งเขตการเลือกตั้ง 9 เขตการเลือกตั้ง ประกอบด้วย

หมู่ที่	บ้าน	เขตการเลือกตั้ง
1	บ้านสันถนนเหนือ	เขตการเลือกตั้งที่ 1
2	บ้านสันถนนใต้	เขตการเลือกตั้งที่ 2
3	บ้านสันโค้ง	เขตการเลือกตั้งที่ 3
4	บ้านหนองสีแจ่ง	เขตการเลือกตั้งที่ 4
5	บ้านสันธาตุ	เขตการเลือกตั้งที่ 5
6	บ้านทุ่งเกลี้ยง	เขตการเลือกตั้งที่ 6
7	บ้านท่าศาลา	เขตการเลือกตั้งที่ 7
8	บ้านใหม่พัฒนา	เขตการเลือกตั้งที่ 8
9	บ้านศรีป่าสัก	เขตการเลือกตั้งที่ 9

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

จำนวนครัวเรือนและประชากรตามทะเบียนราษฎร ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม มีจำนวนครัวเรือนรวมทั้งสิ้น 2,472 ครัวเรือน มีจำนวนประชากร รวมทั้งสิ้น 5,716 คน แยกเป็น ชาย 2,733 คน หญิง 2,983 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 136.07 คน/ตารางกิโลเมตร แยกเป็นรายหมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประชากร		รวม	จำนวน ครัวเรือน
		ชาย	หญิง		
1	บ้านสันถนนเหนือ	324	377	701	313
2	บ้านสันถนนใต้	423	468	891	477
3	บ้านสันโค้ง	535	552	1,087	359
4	บ้านหนองสีแจ่ง	284	307	591	231
5	บ้านสันธาตุ	331	392	723	337
6	บ้านทุ่งเกลี้ยง	375	407	782	356
7	บ้านท่าศาลา	85	80	165	107
8	บ้านใหม่พัฒนา	140	144	284	169
9	บ้านศรีป่าสัก	236	256	492	123
รวม		2,733	2,983	5,716	2,472

ที่มา: ข้อมูลจากสำนักบริหารการทะเบียน อำเภอแม่สาย ณ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2559

2.4 ช่วงอายุและจำนวนประชากร ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม สามารถแยกตามช่วงอายุได้ ดังนี้

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)		รวม		หมายเหตุ
	ชาย	หญิง	คน	ร้อยละ	
ต่ำกว่า 1 ปีเต็ม	15	16	31	0.62	-
1 - 4 ปี	95	90	185	3.72	-
5-9 ปี	123	97	220	4.42	-
10-14 ปี	128	123	251	5.04	-
15-19 ปี	145	116	261	5.25	-
20-24 ปี	171	173	344	0.14	-
25-29 ปี	145	158	303	6.09	-
30-34 ปี	166	176	342	6.87	-
35-39 ปี	169	174	343	6.89	-

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)		รวม		หมายเหตุ
	ชาย	หญิง	คน	ร้อยละ	
40 - 44 ปี	177	172	349	7.01	-
45 - 49 ปี	187	216	403	8.1	-
50 - 54 ปี	252	266	518	10.41	-
55 - 59 ปี	203	214	417	8.38	-
60 - 64 ปี	162	222	384	7.72	-
65 - 69 ปี	109	127	236	4.74	-
70 - 74 ปี	75	66	141	2.83	-
75 - 79 ปี	49	59	108	2.17	-
80 - 84 ปี	33	35	68	1.37	-
85 ปีขึ้นไป	29	43	72	1.45	-
รวม	2,433	2,543	4,976	100	-

ที่มา : โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลศรีเมืองชุม ณ เดือนตุลาคม 2559

รูปภาพ : กิจกรรมกีฬาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3. สภาพทางสังคม

3.1 ด้านการศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม มีสถานศึกษาในพื้นที่ ดังต่อไปนี้

สถานศึกษา	จำนวน ครู	ระดับอนุบาล		ระดับประถม		ระดับมัธยม		รวม นักเรียน
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
โรงเรียนบ้านสันถนน	16	22	24	78	48	29	34	235
โรงเรียนบ้านสันโค้ง	8	12	13	48	43	-	-	116
โรงเรียนบ้านสันธาตุ	6	2	2	11	10	-	-	25
โรงเรียนบ้านทุ่งเกลี้ยง	7	7	1	17	15	-	-	40
ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์วัดมรรคาราม	1	16	8	-	-	-	-	24
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันถนนใต้	2	14	8	-	-	-	-	22
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันโค้ง	1	8	12	-	-	-	-	20
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสันธาตุ	1	8	8	-	-	-	-	16
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทุ่งเกลี้ยง	1	7	4	-	-	-	-	11
โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดแม่สาย	3	11	4	-	-	-	-	15
รวม	44	96	80	154	116	29	34	509

ที่มา: ข้อมูล ณ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2559 จาก ส่วนการศึกษาฯ อบต.ศรีเมืองชุม

รูปภาพ (ซ้าย) : โรงเรียนบ้านสันโค้ง

รูปภาพ (ขวา) : โรงเรียนบ้านสันถนน

กศน. ตำบลศรีเมืองชุม

จำนวนครู	ระดับผู้ไม่รู้หนังสือ		ระดับประถม		ระดับมัธยมต้น		ระดับมัธยมปลาย		รวม นักเรียน
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
1	1	3	-	-	11	3	20	10	48

ที่มา: ข้อมูล ณ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2559 จาก กศน. ตำบลศรีเมืองชุม

การจัดการศึกษาแบบพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น

โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดแม่สาย

จำนวนครู	ระดับอนุบาล (1-3)		ระดับประถม		รวมนักเรียน
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
3	11	4	-	-	15

ที่มา: ข้อมูล ณ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2559 จาก โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดแม่สาย

3.2 สาธารณสุข

ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลศรีเมืองชุม ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 บ้านสันถนนใต้ ตำบลศรีเมืองชุม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย มีบุคลากรทางการแพทย์ (เจ้าพนักงานสาธารณสุข) จำนวน 5 คน, อาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 163 คน และศูนย์สาธารณสุขมูลฐานประจำหมู่บ้าน 9 แห่ง

รูปภาพ : โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

3.3 อาชญากรรม/ยาเสพติด

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม เนื่องจากเป็นพื้นที่ใกล้แนวชายแดน จึงเป็นพื้นที่เฝ้าระวังภัยในพื้นที่ทั้งปัญหาอาชญากรรม/ยาเสพติด จึงมีหน่วยรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

- 1) ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน 1 แห่ง (มีรถบรรทุกน้ำอเนกประสงค์ขนาดบรรจุ 5,000 ลิตร จำนวน 1 คัน, มีรถพยาบาล จำนวน 1 คัน รถสูบน้ำดับเพลิง จำนวน 1 คัน และรถดับเพลิง 6 ล้อ จำนวน 1 คัน)
- 2) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) จำนวน 47 นาย
- 3) ศูนย์บริการประชาชนตำบลศรีเมืองชุม สภ.เกาะช้าง (ตุ๋ยามบ้านสันถนนใต้) จำนวน 1 แห่ง มีกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 3 นาย

3.4 การสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม ได้ มีการดำเนินการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลศรีเมืองชุม และดำเนินการโครงการ/กิจกรรม/งานเกี่ยวกับการให้ความสังคมสงเคราะห์แก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ยากจน ไร้ที่พึ่งพิง และผู้ประสบปัญหาทางสังคม (เด็ก สตรี ผู้พิการ และผู้สูงอายุ) ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม ได้แก่

- 1) สำรวจข้อมูลครอบครัวที่ประสบปัญหาทางสังคม
- 2) ประสานความร่วมมือกับอาสาสมัครในพื้นที่ (ศพค., อผส., อพม., อสม.) ในการเฝ้าระวังภัยทางสังคม เช่น ความรุนแรงในครอบครัว ค้ามนุษย์ และเด็กติดเกมส์ (ร้านเกมส์) ฯลฯ
- 3) ประสานความร่วมมือให้ความช่วยเหลือด้านสวิชาชีพร่วมกับหน่วยงาน สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงราย บ้านพักเด็กจังหวัดเชียงราย ศูนย์พัฒนาสังคม หน่วยที่ 12 จังหวัดเชียงราย สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 10 และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลศรีเมืองชุม
- 4) ปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของคนพิการและผู้สูงอายุ
- 5) กิจกรรมฌาปนกิจสงเคราะห์ผู้สูงอายุ
- 6) ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชนให้ดีขึ้น มีสุขภาพจิตที่ดี เห็นคุณค่าในตนเอง อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (แก่อย่างมีคุณค่า ชราอย่างมีคุณภาพ)
- 7) กิจกรรมออมวันละบาท เพื่อผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม
- 8) โครงการบ้านท้องถิ่นประชารัฐร่วมใจ เทิดไท้องค์ราชัน ราชนิ

รูปภาพ (ซ้าย) : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง อบต.ศรีเมืองชุม

รูปภาพ (ขวา) : ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป อบต.ศรีเมืองชุม ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุอบต.ศรีเมืองชุม

4. ระบบบริการพื้นฐาน

4.1 การคมนาคมขนส่ง

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม มีเส้นทางคมนาคมที่เชื่อมติดต่อกันระหว่าง จังหวัด อำเภอดำปำ อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน ตำบลศรีเมืองชุม ตั้งอยู่ในช่วงประมาณกิโลเมตรที่ 6 ถึงกิโลเมตรที่ 16 ระยะทาง 10 กิโลเมตร

1) ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1092 (แม่สาย-เชียงใหม่) เป็นถนนสายหลักที่ราษฎรในตำบลใช้เดินทางไป อำเภอแม่สายและอำเภอเชียงแสน ตำบลศรีเมืองชุมตั้งอยู่ในช่วงประมาณกิโลเมตรที่ 6 ถึงกิโลเมตรที่ 16 ระยะทาง 10 กิโลเมตร

2) ถนนทางหลวงชนบท รหัส ชร.1009 (บ้านสันถนนใต้-บ้านแม่คำบ้านใหม่) เป็นถนนที่เชื่อมต่อระหว่างตำบลศรีเมืองชุม ตำบลบ้านด้าย ตำบลศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสน ตำบลแม่คำ อำเภอแม่จัน ระยะทาง 34 กิโลเมตร

3) ถนนทางหลวงชนบท รหัส ชร.3059 (บ้านทุ่งเกลี้ยง-บ้านเหมืองแดง) เป็นถนนที่เชื่อมต่อระหว่างตำบลศรีเมืองชุม – ตำบลแม่สาย ผ่านบ้านทุ่งเกลี้ยง ตำบลเกาะช้าง และ ตำบลแม่สาย ระยะทาง 18 กิโลเมตร

4) ถนนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย รหัส (บ้านสันโค้ง – บ้านน้ำจ่ากลาง) เป็นถนนที่เชื่อมหมู่บ้านสันโค้ง ไปบ้านน้ำจ่ากลาง ตำบลโป่งผา ระยะทาง 4.430 กิโลเมตร

5) ถนนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย รหัส ชร.ถ. 10029 (บ้านสันถนนใต้ – บ้านหนองอ้อ) เป็นถนนที่เชื่อมหมู่บ้านสันถนนใต้ ผ่านบ้านสันโค้ง บ้านสันทรายมูลและบ้านหนองอ้อ ตำบลโป่งผา ระยะทาง 6.800 กิโลเมตร

5. ระบบสาธารณูปโภค

1) การไฟฟ้า

ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม มีระบบไฟฟ้าอยู่ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอแม่สาย ตำบลศรีเมืองชุมมีไฟฟ้าเข้าถึงครบทั้ง 9 หมู่บ้าน มีไฟทางสาธารณะส่องสว่างตามจุดเสี่ยง ตามถนนแยกต่างๆทุกหมู่บ้าน บ้านเรือนของราษฎรเกือบทั้งหมดอยู่ในเขตที่สามารถติดตั้งไฟฟ้าใช้ได้ทันทีเพียงบางส่วนที่เกิดจากการขยายตัวของชุมชนออกไปไกลจากชุมชนเดิมมากๆ เท่านั้นที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้

2) การประปา ประปาหมู่บ้าน จำนวน 10 แห่ง ประกอบด้วย

หมู่ที่	บ้าน	จำนวน
1	บ้านสันถนนเหนือ	1
2	บ้านสันถนนใต้	1
3	บ้านสันโค้ง	1
4	บ้านหนองสีแจ่ง	1
5	บ้านสันธาตุ	1
6	บ้านทุ่งเกลี้ยง	1
7	บ้านท่าศาลา	1
8	บ้านใหม่พัฒนา	2
9	บ้านศรีป่าสัก	1
รวมทั้งหมด		10

3) โทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตสาธารณะ

ในปัจจุบันตำบลศรีเมืองชุมมีเสาส่งสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และการวางโครงข่ายสัญญาณ Internet ครอบคลุมทุกหมู่บ้านและมีบริการอินเทอร์เน็ต Free Wifi สาธารณะ จำนวน 1 แห่ง (ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม)

4) ไปรษณีย์หรือการสื่อสาร

ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม มีบริการของที่ทำการไปรษณีย์แม่สาย ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน

6) ระบบเศรษฐกิจ

1) การเกษตร

ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตร เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน สืบเนื่องจากพื้นที่ทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม อยู่ในเขตชลประทานแม่สายทำให้มีน้ำใช้เพื่อทำการเกษตร

2) การประมง

ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม มีอาชีพเสริมในการหาปลา เช่น จับปลา ปู หอย เพื่อบริโภค และเพื่อขายในตลาดพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม

3) การปศุสัตว์

ประชาชนบางส่วนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม มีการเลี้ยงสัตว์ต่างๆ เพื่อบริโภค และขาย เช่น หมู ไก่ วัว เป็ด ปลา กบ และจิ้งหรีด ฯลฯ

4) การท่องเที่ยว

ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวเนื่องจากเป็นเส้นทางผ่านระหว่างแหล่งท่องเที่ยวชายแดนไทยพม่า (ด่านแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก) ไปสามเหลี่ยมทองคำ จึงมีจุดพักแวะระหว่างทาง คือ ศูนย์จำหน่ายสินค้าโอท็อปตำบลศรีเมืองชุม ตั้งอยู่ภายในบริเวณที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม

5) การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

5.1 หน่วยธุรกิจ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม มี ดังต่อไปนี้

หน่วยธุรกิจ	หมู่ที่									รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
ฟาร์มหรือคอกเลี้ยงสัตว์	2	-	-	15	2	-	2	4	-	
โรงกลึงอยู่ซ่อมรถ	1	-	-	-	2	-	-	1	-	
ร้านอาหาร,ร้านก๋วยเตี๋ยว	3	2	-	-	2	1	1	-	-	
รับซื้อของเก่า	-	1	1	-	-	1	-	-	-	
โรงน้ำดื่ม	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
โรงสีข้าว	2	-	1	-	1	1	1	-	-	
ปั้มน้ำมันขนาดใหญ่	-	2	-	-	-	-	-	-	-	
ปั้มน้ำมันขนาดเล็ก/ ตู้หยอดเหรียญ	1	1	1	1	1	1	-	1	-	
ร้านขายของชำ	4	3	5	3	3	4	-	2	2	
ตลาดสด	2	-	-	15	-	2	-	-	-	
ร้านเสริมสวย	1	2	-	-	2	1	-	-	-	
ซ่อมเครื่องไฟฟ้า	-	-	-	-	1	-	-	-	-	
ร้านขายเฟอร์นิเจอร์	-	2	-	-	-	-	-	-	-	
โรงแกะสลัก	1	1	-	-	-	-	-	-	-	
ร้านจำหน่ายจานดาวเทียม	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
ร้านจำหน่ายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	1	2	-	-	2	2	-	-	-	
ซ่อมจักรยานยนต์	-	3	1	-	1	1	-	-	-	
ร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ลานตากข้าว	1	1	-	-	-	1	-	-	-	

ที่มา : กองคลัง (งานจัดเก็บรายได้) ณ ตุลาคม 2559

5.2 วิสาหกิจชุมชน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม มีจำนวน 37 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

1. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแกะสลักและจักสานไม้ไผ่ หมู่ที่ 1
2. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มข้าวซ้อมมือแม่บ้านสันถนนเหนือ หมู่ที่ 1
3. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์แม่บ้านสันถนนเหนือ หมู่ที่ 1
4. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสันถนนเหนือ หมู่ที่ 1
5. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรก้าวหน้าบ้านสันถนนเหนือ หมู่ที่ 1
6. วิสาหกิจชุมชนประปาหมู่บ้านสันถนนเหนือ หมู่ที่ 1
7. วิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมไม้ไผ่และไม้กวาดดอกหญ้า หมู่ที่ 2
8. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มขนมทองม้วน บ้านสันถนนใต้ หมู่ที่ 2
9. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำปุ๋ยหมักชีวภาพบ้านสันถนนใต้ หมู่ที่ 2
10. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าบ้านสันถนนใต้ หมู่ที่ 2
11. วิสาหกิจชุมชนน้ำดื่มชุมชนบ้านสันถนนใต้ หมู่ที่ 2
12. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสุราเสรีตำบลศรีเมืองชุม หมู่ที่ 2
13. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปเสื่อกก บ้านสันโค้ง หมู่ที่ 3
14. วิสาหกิจชุมชนชุมชนสุรากลั่นบ้านสันโค้งศรีเมืองชุม หมู่ที่ 3
15. วิสาหกิจชุมชนบ้านหนองสีแจ่งน้ำดื่ม หมู่ที่ 4
16. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพื่อการผลผลิตหนองสีแจ่ง หมู่ที่ 4
17. วิสาหกิจชุมชนฟ้าสาสุรากลั่น หมู่ที่ 4
18. วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงกบบ้านหนองสีแจ่ง หมู่ที่ 4
19. วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองบ้านหนองสีแจ่ง หมู่ที่ 4
20. วิสาหกิจชุมชนสานตะกร้าพลาสติกบ้านสันโค้ง หมู่ที่ 4
21. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพหัตถกรรมหวาย หมู่ที่ 5
22. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงสุกร บ้านสันธาตุ หมู่ที่ 5
23. วิสาหกิจชุมชนพืชผักปลอดภัย หมู่ที่ 5
24. วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าสตรีบ้านสันธาตุ หมู่ที่ 5
25. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแก้ภัยอินทรีย์ หมู่ที่ 6
26. วิสาหกิจชุมชนพัฒนาอาชีพไม้ดอกไม้ประดับ ตำบลศรีเมืองชุม หมู่ที่ 6
27. วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์ไม้แปรรูปบ้านทุ่งเกลี้ยง หมู่ที่ 6
28. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดฟางบ้านทุ่งเกลี้ยง หมู่ที่ 6
29. วิสาหกิจชุมชนปุ๋ยอินทรีย์บ้านทุ่งเกลี้ยง หมู่ที่ 6
30. วิสาหกิจชุมชนปลูกพืชเศรษฐกิจบ้านท่าศาลา หมู่ที่ 7
31. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์พริกฉาบ เครื่องแกง หมู่ที่ 8
32. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกองทุนบ้านใหม่พัฒนา หมู่ที่ 8
33. วิสาหกิจชุมชนบ้านใหม่พัฒนา หมู่ที่ 8

- 34. วิสาหกิจชุมชนชุมชนกลุ่มเพราะเห็ดบ้านใหม่พัฒนา หมู่ที่ 8
- 35. วิสาหกิจชุมชนถักกระเป๋าเชือกร่มบ้านป่ายางชุม หมู่ที่ 8
- 36. วิสาหกิจชุมชนสุดเขตกะหรี่ปั๊บ หมู่ที่ 8
- 37. วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์พัฒนา หมู่ที่ 8

รูป : กิจกรรมสมาชิกกลุ่มจักรสานผู้สูงอายุ หมู่ 1 บ้านสันถนนเหนือ

รูป : กิจกรรมสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าบ้านสันถนนใต้ หมู่ที่ 2

7) เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม ได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง
ท้องถิ่น (ด้านการเกษตร และแหล่งน้ำ) ทุกหมู่บ้าน ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม

7.1 ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านหรือชุมชน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน (ครัวเรือน)	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน (คน)		
				ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
1	บ้านสันถนนเหนือ	313	1,247.7	324	377	701
2	บ้านสันถนนใต้	477	1,602.7	423	468	891
3	บ้านสันโค้ง	359	2,136.5	535	552	1,087
4	บ้านหนองสีแจ่ง	231	2,23	284	307	591
5	บ้านสันธาตุ	337	2,80	331	392	723
6	บ้านทุ่งเกลี้ยง	356	1,79	375	407	782
7	บ้านท่าศาลา	107	59	85	80	165
8	บ้านใหม่พัฒนา	169	2,053.7	140	144	284
9	บ้านศรีป่าสัก	123	1,01	236	256	492
รวม		2,472	15,486.75	2,733	2,983	5,716

7.2 ข้อมูลด้านการเกษตร

หมู่บ้าน	ประเภทการทำเกษตร		จำนวน	
			ราย	ไร่
หมู่ 1	ทำนา	ในเขตชลประทาน	96	1,247.75
		นอกเขตชลประทาน	-	-
หมู่ 2	ทำนา	ในเขตชลประทาน	112	1,602.75
		นอกเขตชลประทาน	-	-
หมู่ 3	ทำนา	ในเขตชลประทาน	155	2,136.50
		นอกเขตชลประทาน	-	-
หมู่ 4	ทำนา	ในเขตชลประทาน	176	2,239
		นอกเขตชลประทาน	-	-
หมู่ 5	ทำนา	ในเขตชลประทาน	187	2,804
		นอกเขตชลประทาน	-	-
หมู่ 6	ทำนา	ในเขตชลประทาน	118	1,799
		นอกเขตชลประทาน	-	-
หมู่ 7	ทำนา	ในเขตชลประทาน	39	592

หมู่บ้าน	ประเภทการทำเกษตร		จำนวน	
			ราย	ไร่
		นอกเขตชลประทาน	-	-
หมู่ 8	ทำนา	ในเขตชลประทาน	126	2,053.75
		นอกเขตชลประทาน	-	-
หมู่ 9	ทำนา	ในเขตชลประทาน	67	1,012
		นอกเขตชลประทาน	-	-

7.3 ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

หมู่บ้าน	แหล่งน้ำ	ความพอเพียงของน้ำเพื่อการเกษตร	ความทั่วถึงแหล่งน้ำทางการเกษตร	หมายเหตุ
หมู่ที่ 1 บ้านสันถนนเหนือ	ลำธาร/ลำคลอง, คลองชลประทาน และสระน้ำ	เพียงพอ	ทั่วถึง	-
หมู่ที่ 2 บ้านสันถนนใต้	ลำธาร/ลำคลอง, คลองชลประทาน และสระน้ำ	เพียงพอ	ทั่วถึง	-
หมู่ที่ 3 บ้านสันโค้ง	ลำธาร/ลำคลอง, คลองชลประทาน และสระน้ำ	เพียงพอ	ทั่วถึง	-
หมู่ที่ 4 บ้านหนองสีแจ่ง	ลำธาร/ลำคลอง, คลองชลประทาน และสระน้ำ	เพียงพอ	ทั่วถึง	-
หมู่ที่ 5 บ้านสันธาตุ	ลำธาร/ลำคลอง, คลองชลประทาน และสระน้ำ	เพียงพอ	ทั่วถึง	-
หมู่ที่ 6 บ้านทุ่งเกดียง	ลำธาร/ลำคลอง, คลองชลประทาน และสระน้ำ	เพียงพอ	ทั่วถึง	-
หมู่ที่ 7 บ้านท่าศาลา	ลำธาร/ลำคลอง, คลองชลประทาน และสระน้ำ	เพียงพอ	ทั่วถึง	-
หมู่ที่ 8 บ้านใหม่พัฒนา	ลำธาร/ลำคลอง, คลองชลประทาน และสระน้ำ	เพียงพอ	ทั่วถึง	-
หมู่ที่ 9 บ้านศรีป่าสัก	ลำธาร/ลำคลอง, คลองชลประทาน และสระน้ำ	เพียงพอ	ทั่วถึง	-

7.4 ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

หมู่บ้าน	แหล่งน้ำกิน น้ำใช้	ความพอเพียง	ความทั่วถึง	หมายเหตุ
หมู่ที่ 1 บ้านสันถนนเหนือ	น้ำประปาหมู่บ้าน	เพียงพอ	ทั่วถึง	-
หมู่ที่ 2 บ้านสันถนนใต้	น้ำประปาหมู่บ้าน	เพียงพอ	ทั่วถึง	-
หมู่ที่ 3 บ้านสันโค้ง	น้ำประปาหมู่บ้าน	เพียงพอ	ทั่วถึง	-
หมู่ที่ 4 บ้านหนองสีแจ่ง	น้ำประปาหมู่บ้าน	เพียงพอ	ทั่วถึง	-
หมู่ที่ 5 บ้านสันธาตุ	น้ำประปาหมู่บ้าน	เพียงพอ	ทั่วถึง	-
หมู่ที่ 6 บ้านทุ่งเกลี้ยง	น้ำประปาหมู่บ้าน	เพียงพอ	ทั่วถึง	-
หมู่ที่ 7 บ้านท่าศาลา	น้ำประปาหมู่บ้าน	เพียงพอ	ทั่วถึง	-
หมู่ที่ 8 บ้านใหม่พัฒนา	น้ำประปาหมู่บ้าน	เพียงพอ	ทั่วถึง	-
หมู่ที่ 9 บ้านศรีป่าสัก	น้ำประปาหมู่บ้าน	เพียงพอ	ทั่วถึง	-

8. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

8.1 การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม นับถือศาสนาพุทธ มีการเข้าวัดทำบุญ ตักบาตร ร่วมพิธีกรรมทางศาสนาต่างๆ เช่น วันอาสาฬหบูชา งานวันวิสาขบูชา (วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6) วันมาฆบูชา (วันขึ้น 15 ค่ำเดือน 3) วันเข้าพรรษา (วันแรม 1 ค่ำ เดือน 8)

8.2 ประเพณีและงานประจำปี

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม มีการดำเนินโครงการ/งาน/กิจกรรมเกี่ยวกับประเพณี และงานประจำปีต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม ได้แก่

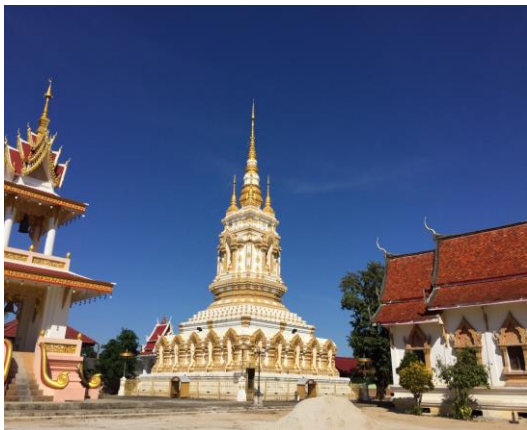
1) ประเพณีสงกรานต์ (ป่าเวณีปีใหม่เมือง) เป็นประเพณีเก่าแก่มาแต่โบราณ ตรงกับวันที่ 13 เมษายน ของทุกปี ชาวภาคเหนือถือว่าเป็นวันขึ้นปีใหม่ เปลี่ยนศักราชใหม่ ชาวบ้านเรียกกันว่า “วันสังขารล่อง” หมายถึงว่า อายุสังขารของเราได้ล่วงไปอีกปีหนึ่ง นิยมจัดไปจนถึงวันที่ 16 เมษายน ในแต่ละวันจะมีกิจกรรมต่างๆ เช่น การขนทรายเข้าวัด สรงน้ำพระพุทธรูป และรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ เป็นการแสดงความคารวะผู้ใหญ่ เรียกว่า เพื่อขอขมาลาโทษในความผิดพลาดต่างๆ ที่ผ่านมาและเป็นการแสดงออกถึง “กตเวทิตาธรรม” ต่อผู้ใหญ่ ครูบาอาจารย์ หรือบุคคลที่เคารพนับถือ

2) **ประเพณีสืบชะตา** เป็นประเพณีของชาวล้านนา มีทั้งการสืบชะตาเมือง สืบชะตาบ้าน และสืบชะตาคน เพื่อความเป็นสิริมงคล ความเจริญรุ่งเรือง มีการเตรียมเครื่องบูชา เช่น ไหว้ต่างๆ มากมาย เพื่อบูชาพระเสื้อเมือง พระทรงเมือง ส่วนการสืบชะตาคนมักจะทำเนื่องในวันเกิด งานขึ้นบ้านใหม่ หรือเมื่อเจ็บป่วย

3) **ประเพณีทานข้าวสลาก** หรือเป็นภาษาภาคเหนือว่า “ตานก๋วยสลาก” หมายถึงประเพณีถวายสลากภัต เริ่มในวันเพ็ญ 12 เหนือตลอดเดือนแล้วแต่ที่ใดจะเห็นเหมาะสมจัดในวันใด วันก่อนพิธีถือว่าเป็นวันดาชาวบ้านจะเตรียมเครื่องถวายไทยทานแล้วนำไปวัด เพื่อถวายพระ เณร มีการเขียนคำอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับ เทวดาทิ้งหลาย หรือถวายไว้ในภาชนะหน้า มีการจับสลากในการถวายตามหมายเลขว่าเลขว่าตรงกับพระรูปใด พระรูปนั้นก็รับประเคนและให้พร

4) **ประเพณีนมัสการและสรงน้ำพระธาตุ** ในพื้นที่ตำบลศรีเมืองชุม แต่ละหมู่บ้านและวัดได้มีการจัดสร้างพระธาตุขึ้นดังนี้

1) พระธาตุจุ่มใจ	วัดมรรคคาราม
2) พระเจดีย์ศรีสันติ	วัดสันไค้
3) พระเจดีย์จอมสระหรือสี่จั่งคำ	วัดหนองสีแจ้
4) พระธาตุศรีเมืองชุม	วัดเจติยาราม
5) พระธาตุวัดทุ่งเจริญ	วัดทุ่งเจริญ
6) พระธาตุวัดสันป่าสัก	วัดสันป่าสัก

5) **ประเพณีจุดบั้งไฟ** เป็นประเพณีที่สืบทอดกันมาตั้งแต่ดั้งเดิม เพื่อบูชาพระธาตุศรีเมืองชุม วัดเจติยาราม บ้านสันธาตุ โดยจะจุดกันในเดือนแปดเป็งทุกปี ที่บริเวณลานสาธารณะหมู่บ้านสันธาตุ

6) **ประเพณีเป็ง (ลอยกระทง)** กำหนดการจัดงานในวันเพ็ญเดือน ๑๒ ของทุกปี โดยประเพณีลอยกระทงตามประเพณีล้านนาที่จัดทำขึ้นในวันเพ็ญเดือน ๒ ของชาวล้านนา เป็นภาษาคำเมืองในภาคเหนือ คำว่า "ยี่" แปลว่า สอง และคำว่า "เป็ง" ตรงกับคำว่า "เพ็ญ" หรือพระจันทร์เต็มดวง ซึ่งชาวไทย ในภาคเหนือจะนับเดือนทางจันทรคติเร็วกว่าไทยภาคกลาง ๒ เดือน ทำให้เดือนสิบสองของไทยภาคกลาง ตรงกับเดือนยี่ เดือน 2 ของไทยล้านนา ประเพณีเป็งจะเริ่มตั้งแต่วันที่ขึ้น 13 ค่ำ ซึ่งถือว่าเป็น "วันดา" หรือวันจ่ายของเตรียมไปทำบุญที่วัด ครั้นถึงวันขึ้น 14 ค่ำ ผู้คนจะพากันไปวัดเพื่อฟังธรรม (เทศน์มหาชาติ) มีการทำต้นคาตั้งไว้ที่วัด ในนั้นจะใส่

ของกินของใช้ ใครจะเอาของมาร่วมสมทบด้วยก็ได้เพื่อเป็นทานแก่คนยากจน ครั้นถึงวันขึ้น 15 ค่ำ จึงนำกระทงใหญ่ที่วัดและกระทงเล็ก ๆ ของส่วนตัวไปลอยในลำน้ำ ในงานบุญยี่เป็งนอกจากจะมีการปฏิบัติธรรม ฟังเทศน์ มหาชาติตามวัดวาอารามต่าง ๆ แล้ว ยังมีการประดับตกแต่งวัด บ้านเรือน และถนนหนทางด้วยต้นกล้วย ต้นอ้อย ทางมะพร้าว ดอกไม้ ตุง ซ่อประทีป และชักโคมยี่เป็งแบบต่าง ๆ ขึ้นเป็นพุทธบูชา พอตกลงคืนก็จะมีมหรสพ และการละเล่นมากมาย มีการแห่โคมทอง พร้อมกับมีการจุดถ้วยประทีป (การจุดผางปะตี๊ด) เพื่อบูชาพระรัตนตรัย การจุดบอกไฟ การจุดโคมไฟประดับตกแต่งตามวัดวาอาราม และการจุดโคมลอยปล่อยขึ้นสู่ท้องฟ้าเพื่อบูชาพระเกตุแก้วจุฬามณีบนสรวงสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ประเพณีลอยกระทง มีการลอยกระทงเช่นเดียวกับทางภาคอื่นๆในวันยี่เป็ง (วันเพ็ญเดือนสิบสอง) ของทุกปี โดยจัดให้มีการแห่กระทงไปลอยในแม่น้ำ ลำคลอง เพื่อขอขมาเจ้าแม่คงคา

7) ประเพณีทำบุญปอย มี 3 อย่าง คือ

1) ปอยหลวง เป็นการทำบุญเฉลิมฉลองอย่างใหญ่โต เช่น ฉลองโบสถ์ วิหาร ที่สร้างเสร็จใหม่ มักจะทำกัน ในเดือน 5-8 เหนือ (ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – พฤษภาคม)

2) ปอยน้อยหรือปอยลูกแก้ว เป็นประเพณีบรรพชาสามเณร ก่อนทำบุญปอยน้อย เจ้าภาพต้องปรึกษาญาติพี่น้องก่อนว่า ผู้ใดจะรับเอาอะไรในอุปัชฌาย์ โดยการบอกบุญด้วยปาก เรียกว่า “แ่อง” “ผ้าอุ้ม” “ทนทอ” “แ่องอุ้ม” คือการเอาผ้าสบง จีวร หรือหมวกที่พระใส่ เรียกว่า “จ่อม” ใส่ในถาดหรือพานแล้วให้คนถือไปบอกบุญ

3) ปอยข้าวสังข์ คือการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับ การทำบุญปอยข้าวสังข์จะต้องนิมนต์พระมาสวด และเทศน์ที่บ้าน เครื่องไทยทานที่นิยมถวายเป็นบ้านหลังเล็กๆ หรือเรือสำเภา มีข้าวของต่างๆ เช่น เสื้อผ้า หม้อ ถังน้ำ กระจก หวี เครื่องครัว เป็นต้น

8) ประเพณีเป็งพุทธ กำหนดการทำบุญตักบาตรในวันเพ็ญ 15 ค่ำ ที่ตรงกับวันพุธ ซึ่งเป็นประเพณีที่เกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนาอย่างหนึ่งของชาวเหนือ ซึ่งถือเอาวันเพ็ญที่ตรงกับวันพุธในรอบปี (เป็ง คือ คีนวันเพ็ญ) เป็นวันที่จะทำบุญตักบาตรเพื่อบูชาพระอุปคุต ซึ่งเชื่อว่า วันนี้ พระอุปคุตเถระเจ้าจะลงมาโปรดสัตว์โลก หากผู้ใดได้ตักบาตรพระอุปคุตแล้ว จะได้อานิสงส์อย่างแรง เป็นสิริมงคลแก่ตนเอง ซึ่งชาวบ้านจะจัดเตรียมอาหารหรือข้าวสารอาหารแห้งไว้รอตักบาตรเวลากลางคืน พอใกล้เที่ยงคืนก็จะพากันออกมายืนเรียงรายตามท้องถนนในหมู่บ้าน พอหลังเที่ยงคืนผ่านไป (ย่างเข้าวันพุธ) พระจากวัดต่างๆก็จะออกมาบิณฑบาตกัน

8.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม คือ การจักสานไม้ไผ่ของผู้สูงอายุ เพื่อทำกระบุง ช้อง ตะกร้า เป็นต้น และภาษาที่ใช้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม ส่วนใหญ่ที่ใช้เป็นภาษาถิ่นเหนือหรือภาษาถิ่นพายัพ (คำเมือง) ได้แก่ ภาษาถิ่นที่ใช้สื่อสารอยู่ในบางจังหวัดของภาคเหนือตอนบน หรือภาษาในอาณาจักรล้านนาเดิม

9. ทรัพยากรธรรมชาติ

9.1 น้ำ

- 1) ลำน้ำจืด เป็นแม่น้ำที่ไหลผ่านหมู่ที่ 3 บ้านสันโค้งจนถึงบ้านศรีป่าสัก มีต้นน้ำมาจากขุนน้ำนางนอน ตำบลโป่งผา
- 2) แม่น้ำมะ เป็นแม่น้ำที่แบ่งเขตระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุมกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด้าย และองค์การบริหารส่วนตำบลศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสน